

Spis treści

Rynek energii

Konsultacje programu „Polityka energetyczna Polski do roku 2050” 2

Obowiązek raportowania zgodnie z wymogami REMIT 2

Konsultacje Programu Gospodarki Niskoemisyjnej 2

Wspólny projekt operatorów systemów dystrybucyjnych 3

Zmiany wartości polskich spółek energetycznych 3

Dyskusja nad kierunkami rozwoju polskiego rynku energii 3

Zmiany na rynku energii w Polsce w świetle wymogów polityki energetycznej Unii Europejskiej 4

Statystyki i raporty 5

Technologie i OZE

Vattenfall inwestuje w elektrownie słoneczne 5

Innowacyjny projekt na Uniwersytecie Exeter 6

Projekt badawczy dotyczący zagospodarowania CO₂ 6

Inwestycje i Finanse

Kolejne zmiany w realizacji projektu Ostrołęka 7

Nowe projekty wykorzystujące źródła odnawialne w Polsce 7

Ekologia i CSR

Rozwój ruchu społecznego dotyczącego oze na rynku polskim 7

Rozwój inicjatyw w obszarze CSR 8

Prawo

Projekt zmiany do *Ustawy o Efektywności Energetycznej*- kontynuacja prac 8

Projekt *Ustawy Prawo Wodne* 9

Konsultacje dotyczące projektu *Rozporządzenia w sprawie sposobu obliczania pomocy publicznej dla wytwórców energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych* 9

Wydarzenia

Konferencje 9

Targi 10

Rynek energii

Konsultacje programu „Polityka energetyczna Polski do roku 2050”

Przez ponad miesiąc potrwają rozpoczęte w sierpniu przez Ministerstwo Gospodarki konsultacje projektu nowej polityki energetycznej dla Polski do roku 2050. PEP 2050 jest kontynuacją projektu „Polityka energetyczna Polski do roku 2030”. Nowy dokument jako główny cel przyjmuje „tworzenie warunków dla stałego i zrównoważonego rozwoju sektora energetycznego, przyczyniającego się do rozwoju gospodarki narodowej, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz zaspokojenia potrzeb energetycznych przedsiębiorstw i gospodarstw domowych”. Cel główny ma zostać osiągnięty dzięki działaniom realizowanym w poszczególnych tzw. „obszarach interwencji”, które określono jako:

- bezpieczeństwo oraz właściwa dywersyfikacja źródeł i kierunków dostaw nośników energii pierwotnej,
- ograniczanie emisji gazów cieplarnianych,
- kształtowanie pozycji interesariuszy na rynku energii,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw oraz energii,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu mocy wytwórczych i stabilnego zasilania oraz dywersyfikacji struktury wytwarzania energii elektrycznej i ciepła,
- ograniczenie obciążeń środowiskowych, które są generowane przez sektor energetyczny,
- poprawa efektywności energetycznej,
- rozwój nowych technologii energetycznych,
- utrzymanie i zwiększanie zdolności przesyłowych i dystrybucyjnych,
- rozwój i ochrona infrastruktury energetycznej.

Z kolei jako projekty priorytetowe dla „Polityki energetycznej Polski do roku 2050” przyjęto między innymi: rozwój kogeneracji, rozwój projektów energetyki odnawialnej, rozwój energetyki prosumenckiej, rozwój inteligentnych sieci energetycznych, rozwój połączeń transgranicznych oraz zapewnienie warunków rozwoju infrastruktury wytwórczej. Równocześnie część ekspertów podkreśla, iż jednym z pierwszych

kroków, jakie mogą zostać podjęte będzie interwencja na rynku zielonych certyfikatów, które to działanie zostało zapisane w projekcie dokumentu PEP 2050. Pomimo, iż projekt „Polityki energetycznej Polski do roku 2050” jest uważany za kluczowy dokument wyznaczający kierunki transformacji i rozwoju polskiego sektora energetycznego to w opinii części środowisk związanych z sektorem istnieje brak pewności co do identyfikowania się przyszłego rządu z postanowieniami powyższego dokumentu. Konsultacje zakończą się 18 września.

<http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Energetyka/Polityka+energetyczna>

Obowiązek raportowania zgodnie z wymogami REMIT

7 października bieżącego roku wchodzi w życie obowiązek raportowania w zakresie danych transakcyjnych dotyczących kontraktów zawartych poprzez zorganizowane platformy obrotu. Powyższy obowiązek odpowiada wymogom *Rozporządzenia o Integralności i Przejrzystości Hurtowego Rynku Energii* tzw. REMIT [1] (Rozporządzenie numer 1227/2011). Rozporządzenie REMIT zostało ogłoszone 12 grudnia 2010 roku, zaś przyjęte w dniu 25 października 2011 roku. Na polskim rynku raportowanie będzie odbywać się poprzez platformę transakcyjną przygotowaną przez Towarową Giełdę Energii (TGE) jako część systemu CEREMP (*Central European Registry for Energy Market Participants*). W dniu 8 września poprawki wprowadzone przez Senat zostaną poddane ocenie przez Komisję Nadzwyczajną do spraw Energetyki i Surowców Energetycznych.

[1] *Regulation on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency.*

Konsultacje Programu Gospodarki Niskoemisyjnej

Ministerstwo Gospodarki rozpoczęło prowadzenie krótkoterminowych konsultacji społecznych dotyczących proponowanego „Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej”. Celem programu jest podnoszenie konkurencyjności gospodarki polskiej oraz

Newsletter jubejsi nr 2/09/2015

stymulowanie zrównoważonego rozwoju państwa poprzez obniżenie poziomu emisji. Jako cele szczegółowe przyjęto między innymi: produkcję energii w tzw. źródłach niskoemisyjnych, zwiększenie efektywności gospodarki surowcowej, materiałowej oraz gospodarki odpadami, oraz promowanie zrównoważonego rozwoju w obszarze konsumpcji. Konsultacje potrwać do dnia 15 września. Z proponowanym dokumentem można zapoznać się na stronie Ministerstwa Gospodarki:

http://www.mg.gov.pl/files/upload/10460/NPRGN_konsultacje%20i%20uzgodnienia%20zewnC4%99trzne.pdf

Wspólny projekt operatorów systemów dystrybucyjnych

Trwają prace związane z przygotowaniem Centralnego Systemu Wymiany Informacji (CSWI). Planowany do uruchomienia w roku 2017 projekt ma na celu zbudowanie i wdrożenie jednolitego „modelu”, w którym wymiana informacji pomiędzy OSD, sprzedawcami energii oraz jednostkami odpowiedzialnymi za procesy bilansowania będzie odbywać się w międzynarodowym systemie ebiX. Przedsięwzięcie jest wspólnym projektem pięciu operatorów systemu dystrybucyjnego: Enea Operator, Energia Operator, Tauron Dystrybucja, PGE Dystrybucja oraz RWE Stoen Operator. Docelowo działania operacyjne będą prowadzone przez jeden podmiot, w którym udziały obejmą wszystkie spółki dystrybucyjne. W ocenie Romana Pionkowskiego, prezesa Energi Operator, nowe rozwiązanie będzie cechować się większą prostotą w stosunku do modelu funkcjonującego obecnie. Kolejnym atutem będzie również jego nieodpłatność. Zwolennicy projektu wskazują na poprawę komunikacji, podwyższenie jakości obsługi klientów oraz jakości procesów, jakie nastąpią w wyniku wdrożenia powyższego systemu. W

opiniach negatywnych wskazuje się na potencjalne bariery, jakie wprowadzenie scentralizowanego systemu może stworzyć dla rozwoju rynku energii. Projekt Centralnego Systemu Wymiany Informacji ma zacząć funkcjonować bez okresu przejściowego.

Zmiany wartości polskich spółek energetycznych

Portal wysokienapiecie.pl poinformował, iż tylko w ciągu ostatniego kwartału kapitalizacja kluczowych polskich grup energetycznych uległa obniżeniu łącznie o 15,5 mld zł. Dla poszczególnych podmiotów spadek wartości wynosił: Tauron 26%, PGE 25%, Enea 18%, Energia 18%. Znaczące obniżenie wartości przypisywane jest przede wszystkim działaniom rządu związanym z podejmowanymi próbami ratowania sektora górnictwa. Powyższe kroki spotykają się z coraz wyraźniejszym brakiem akceptacji ze strony zarządów poszczególnych spółek sektora energetycznego. Należy również wskazać na rysującą się zależność pomiędzy oczekiwaniami rządu dotyczącymi wsparcia górnictwa przez sektor energetyki a założeniami skierowanego do konsultacji społecznych dokumentu „Polityka energetyczna Polski do 2050 roku”, w którym wskazuje się, oprócz węgla brunatnego, na węgiel kamienny jako podstawowe paliwo wykorzystywane w polskiej gospodarce energetycznej. Równocześnie, jak podaje portal informacyjny cire.pl, analitycy Bank of America, Merrill Lynch uznali między innymi spółkę Energia jako podmiot szczególnie warty zakupu.

<http://wysokienapiecie.pl/energetyka-konwencjonalna/908-polityka-pogragza-energetyki-na-gpw>

Dyskusja nad kierunkami rozwoju polskiego rynku energii

Sierpniowe wydarzenia na rynku energii będące pokłosiem ekstremalnych warunków atmosferycznych oraz związanych z nimi decyzji Polskich Sieci Elektroenergetycznych o wprowadzeniu na terenie całego kraju 20-go stopnia zasilania spowodowały dyskusję dotyczącą kierunków rozwoju polskiego rynku energii w kontekście działań mających na celu wyeliminowanie podobnych sytuacji w przyszłości.

Newsletter juejsi nr 2/09/2015

Jako źródła sierpniowego kryzysu wskazuje się przede wszystkim specyfikę związaną z oddziaływaniem zbioru czynników obejmujących: brak elastyczności polskiego systemu elektroenergetycznego, w tym w obszarze importu energii, sytuację w polskich elektrowniach związaną z awariami oraz niedoborem wody, a także brak wsparcia dla KSE ze strony źródeł odnawialnych (farmy wiatrowe). Jako odrębną grupę czynników, które zadecydowały o konieczności wprowadzenia stopni zasilania wymienia się niezoptymalizowane kwestie dotyczące zarządzania popytem na energię, w tym wdrożenie usługi DSM/DSR związanej z ograniczaniem zapotrzebowania. Po stronie kompetencyjnej coraz częściej wskazuje się problemy uczenia się rynku, przede wszystkim po stronie organów decyzyjnych, w tym operatora systemu przesyłowego.

Eksperti wskazują również, iż polska gospodarka boryka się obecnie oprócz zagrożenia blackoutem, przede wszystkim z ryzykiem deficytu mocy. Prof. J. Popczyk podkreśla, iż o ile w danym momencie nie ma możliwości wywierania wpływu na pojawiające się zjawisko blackoutu, to w przeciwieństwie do niego problem deficytu mocy może rozwijać się bezobjawowo przez długi okres czasu [2], zaś uwidacznia się dopiero w sytuacjach ekstremalnych, czego doświadczone latem bieżącego roku.

Wobec powyższej sytuacji głosy coraz liczniejszych grup środowisk związanych z sektorem energetycznym jako główny kierunek rozwoju sektora wskazują nie koncentrację na budowie obiektów kogeneracyjnych, w tym opartych o bloki węglowe i jądrowe, ale prace nad tworzeniem „miksu energetycznego” bazującego między innymi na źródłach fotowoltaicznych, biomasie, energetyce prosumenckiej, a także na budowaniu efektywnych narzędzi ukierunkowanych na zarządzanie energią w sekwencji pracy szczytowej.

[2] Wywiad z prof. J. Popczykiem, www.cire.pl, dostęp: 04.09.2015.

Zmiany na rynku energii w Polsce w świetle wymogów polityki energetycznej Unii Europejskiej

Podjęte w sierpniu bieżącego roku przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne działania związane z ogólnie narzuconymi ograniczeniami w dostawach energii do odbiorców zainicjowały kolejną dyskusję tym razem dotyczącą optymalizacji zmian na rynku energii w Polsce w świetle wymogów polityki unijnej realizowanej wobec krajów członkowskich. Część ekspertów zwraca uwagę, iż realizowana przez Unię Europejską polityka, której jednym z priorytetów jest obniżenie udziału węgla w gospodarce energetycznej, tworzy istotne zagrożenia związane z odejściem od budowania nowych obiektów węglowych. Taka strategia nie jest uważana jednak jako tożsama z projektami wsparcia dla energetyki odnawialnej. Podkreśla się, iż w przypadku gospodarek rozwijających się kluczową barierą mogą okazać się ceny tak wytworzonej energii, których społeczeństwa z tych państw nie będą w stanie pokryć (B. Jankowski, wywiad dla portalu wnp.pl, dostęp: 08.09.2015).

W ramach realizowanej obecnie przez Unię Europejską polityki, Polska zobowiązana jest do wdrażania przepisów unijnych, co czyni je jednocześnie obowiązującymi na terenie kraju (Por. [3]). Równocześnie jednak w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, w tym zdolności do utrzymania nieprzerwanych dostaw energii, podkreśla się istniejącą w przypadku polskiego rynku energii nagłą konieczność zagwarantowania mechanizmów zabezpieczenia dostaw w postaci: rynku mocy [4] lub możliwości skorzystania z zapewnionej rezerwy strategicznej [5].

Wykorzystanie poszczególnych mechanizmów kształtuje się w państwach członkowskich odmiennie. W części z nich zakończono prace nad zastąpieniem jednотowarowego rynku energii rynkiem dwutowarowym (rynek energii i mocy). Dwutowarowy rynek energii, który funkcjonuje między innymi na terenie Stanów Zjednoczonych uważany jest za optymalne rozwiązanie maksymalizujące bezpieczeństwo energetyczne odbiorców. Dla porównania, w Wielkiej Brytanii organizowane są aukcje mocy mające charakter scentralizowany, podczas gdy we Francji obowiązkiem zagwarantowania mocy zostały obciążone spółki sprzedające energię elektryczną odbiorcom finalnym. Z kolei kraje skandynawskie, w tym Norwegię, Szwecję,

Newsletter juejsi nr 2/09/2015

Finlandię, a także Niemcy i Belgię cechuje utrzymywana rezerwa strategiczna.

Polska pozostając rynkiem jednotowarowym wydaje się powoli przybliżać do wdrożenia rozwiązań gwarantujących bezpieczeństwo pracy krajowego systemu elektroenergetycznego. Od stycznia 2016 roku ma zacząć funkcjonowanie interwencyjna rezerwa zimna, przy czym planuje się wydłużenie okresu jej obowiązywania na kolejne dwa lata. W ramach odbytego na początku września spotkania operatorów systemów przesyłowych z innych krajów europejskich uzgodniono podjęcie wspólnych działań mających na celu udzielenie wzajemnej pomocy w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych okoliczności. Jednym z potencjalnych rozwiązań o charakterze doraźnym ma być ograniczenie wymiany międzysystemowej.

[3]European Commission: *Energy Union Package: A Framework Strategy for a Resilient Energy Union with a Forward-Looking Climate Change Policy*, 25.02.2015.

[4]Mechanizm mocy oparty na wolumenie wyróżnia: rynek mocy o zasięgu rynkowym (aukcje mocy, zobowiązania mocowe, opcje na niezawodność oraz o zasięgu ograniczonym (rezerwa strategiczna). Źródło: ACER, *Report on Capacity Remuneration Mechanisms and the Internal Market for Electricity*, 30.07.2013.

[5]Rezerwa strategiczna rozumiana jako utrzymywanie do dyspozycji wybranych źródeł wytwarzania energii wcześniej zakontraktowanych przez operatora systemu przesyłowego w danym państwie jedynie na wypadek zaistnienia określonych sytuacji, w których dopuszcza się skorzystanie z nich.

Statystyki i raporty

International Energy Agency opublikowała raport zawierający dane statystyczne dotyczące wytwarzania energii elektrycznej. Z raportem można zapoznać się na stronie:

<http://www.iea.org/media/statistics/surveys/electricity/mes.pdf>

Bank Światowy poinformował o wydaniu publikacji pt. „Confronting Climate Uncertainty in Water Resources Planning and Project Design: The Decision Tree

Framework” poświęconej problemom zarządzania ryzykiem i podejmowania decyzji w szeroko rozumianych projektach dedykowanym zasobom wody i zmianom klimatycznym. Autorzy opracowania wskazują, iż nie wypracowano dotychczas jednoznacznie akceptowanej metodyki służącej ocenie ryzyk związanych z klimatem, które towarzyszą realizacji projektów dedykowanym zasobom wodnym, proponując opracowane przez siebie drzewo decyzyjne jako potencjalne narzędzie badawcze. Raport można pobrać ze strony internetowej Banku Światowego:

<https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/22544>

Technologie i OZE

Vattenfall inwestuje w elektrownie słoneczne

Koncern poinformował o rozpoczęciu kolejnych projektów inwestycyjnych związanych z budową elektrowni słonecznych. Planowane miejsca inwestycji to oprócz Hiszpanii, Wielka Brytania. Szczególnie interesujący jest fakt, iż planowane elektrownie słoneczne mają powstać na terenach, na których już obecnie pracują farmy wiatrowe szwedzkiego koncernu. Pierwsza tego typu elektrownia o mocy 5 MW powstanie w Wielkiej Brytanii, obok farmy wiatrowej o mocy 8,4 MW, co pozwoli na zasilenie około 1400 gospodarstw domowych. Takie posadowienie wyżej wymienionych obiektów ma na celu zoptymalizowanie wyników inwestycji. Z kolei w Holandii planowana elektrownia słoneczna ma

Newsletter juejsi nr 2/09/2015

powstać obok niepracującej już elektrowni konwencjonalnej.

Działania podejmowane przez koncerny światowe są odzwierciedleniem globalnych trendów na rynku fotowoltaicznym. Dla porównania, w Brazylii powstała pierwsza na świecie autostrada, której 73-kilometrowy odcinek prowadzący do Rio de Janeiro jest zasilany przez panele PV. Łączna moc 4 300 paneli to 3,2 MW.

Prowadzone badania wskazują na znaczący potencjał związany z rozwojem powyższego rynku sięgający 16-25% instalowanych GW (IHS, 2015). Jako źródło powyższej sytuacji eksperci wskazują przede wszystkim dynamiczny spadek cen paneli PV, a także wprowadzane w wielu państwach programy wsparcia finansowego dla inwestycji w oze. Rynek fotowoltaiki w Polsce również wydaje się częściowo odzwierciedlać trendy światowe w tym zakresie (przykładowo PKP uruchomiły pierwszy w Polsce dworzec systemowy w Nasielsku, którego budynek jest zasilany energią z PV), na co wskazuje między innymi dynamika wzrostu liczby małych systemów PV instalowanych głównie przez prosumentów. Dla porównania, obecnie w Holandii już 3000 km trakcyjnej sieci korzysta z zasilania energią wytworzoną w źródłach odnawialnych, zaś zgodnie z prognozami za 3 lata będzie to już dotyczyć całej elektrycznej sieci kolejowej.

W przypadku polskiego rynku oze, znacząca liczba ekspertów wskazuje jednak na błędne założenia związane z promowaniem oraz dofinansowywaniem źródeł oraz technologii najtańszych. Eksperci Gazety Prawnej jako przykład podają sytuację z sierpnia bieżącego roku, kiedy wobec konieczności wprowadzenia przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA ograniczeń w dostawach energii elektrycznej, zainstalowane źródła odnawialne (elektrownie wiatrowe i wodne) wobec zaistniałych niesprzyjających warunków atmosferycznych nie były w stanie wyprodukować wystarczającej ilości energii. Powyższa sytuacja potwierdza niewątpliwie błędne założenia „obecnej konstrukcji” sektora, zgodnie z założeniami której jedynie 2% wykorzystywanej energii jest importowane oraz, którą cechuje pomimo podejmowanych działań ciągle niski udział źródeł fotowoltaicznych. Przed decydentami powstaje zatem istotny problem decyzyjny

związany z koniecznością wprowadzenia właściwych proporcji dla „miksi energetycznego” ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych. Na problem kierunków rozwoju rynku energii wskazują również eksperci Forum Analiz Energetycznych, zauważając, iż obecna strategia rozwoju w niewystarczający sposób uwzględnia działania mające na celu uniezależnienie oraz zwiększenie elastyczności polskiego sektora energetycznego między innymi poprzez: dywersyfikację jednostek wytwórczych, rozwiązanie problemu niekontrolowanych przepływów kołowych, alokowanie mocy w obszarze transgranicznym oraz łączenie rynków.

Innowacyjny projekt na Uniwersytecie Exeter

Naukowcy realizujący na Uniwersytecie Exeter w Wielkiej Brytanii (*Environment and Sustainability Institute* oraz *Centre for Ecology and Conservation*) projekt badawczy poświęcony źródłom fotowoltaicznym odkryli, iż odtworzenie postawy motyla o nazwie Bielinek Kapustnik (*Cabbage White Butterfly - Pieris Brassicae*) może prowadzić do zwiększenia mocy generowanej przez panele słoneczne nawet do 50%. Motyle Bielinek Kapustnik wykorzystują pozycję „V” w celu ogrzania skrzydeł przed startem. Postura „V” umożliwia maksymalną koncentrację słońca na tułowiu motyla. Podobnie specjalnie zaprojektowane struktury skrzydła powodują, iż słońce odbija się od nich w pożądanym sposobie zapewniając jak najszybsze, a jednocześnie optymalne ogrzanie mięśni wykorzystywanych podczas lotu. Członkowie zespołu projektowego odkryli, iż optymalny kąt, do którego motyl podnosi skrzydła, aby podwyższyć swoją temperaturę ciała wynosi około 17 stopni, co podnosi ją o około 7,3 stopnia w porównaniu do sytuacji, w której skrzydła byłyby trzymane w pozycji płaskiej. Dalsze prace ukierunkowano na sposób odtworzenia kształtu skrzydeł motyla w celu wyprodukowania materiału składowego paneli PV.

Shanks, K. *et al.*, *White butterflies as solar photovoltaic concentrators*. *Sci. Rep.* **5**, 12267; 10.1038/srep12267 (2015).

Projekt badawczy dotyczący zagospodarowania CO2

Newsletter juejsi nr 2/09/2015

Spółka Tauron Wytwarzanie poinformowała o realizacji innowacyjnego projektu badawczo-wdrożeniowego mającego na celu obniżenie emisji dwutlenku węgla poprzez jego przekształcanie w syntezowy gaz (SNG). Powstający w wyniku reakcji z wodorem gaz SNG ma umożliwić nie tylko radykalne rozwiązanie problemu związanego z nadmiarem dwutlenku węgla, ale także stać się potencjalnym sposobem magazynowania energii elektrycznej oraz zagospodarowania nadwyżek energii powstających w źródłach odnawialnych. Przedsięwzięcie wpisuje się również w nurt odpowiedzialności społecznej sektora energetycznego, gdzie szkodliwe substancje będące efektem ubocznym procesu wytwarzania są przekształcane w produkty cechujące się znacznie wyższą akceptacją społeczną. Projekt, finansowanie którego zapewnia KIC InnoEnergy realizowany jest przez konsorcjum, w skład którego oprócz Tauron Wytwarzanie wchodzi między innymi: Akademia Górniczo-Hutnicza, Instytut Przeróbki Węgla, Rafako, Instytut CEA oraz West Technology & Trading. Zgodnie z prognozami, pierwsza instalacja testowa powstanie za 2 lata.

Inwestycje i Finanse

Kolejne zmiany w realizacji projektu Ostrołęka

Pojawiły się kolejne informacje na temat dalszych losów projektu budowy nowego bloku węglowego w elektrociepłowni Ostrołęka przez spółkę Energa. Zgodnie z przekazanymi przez media komunikatami decyzja dotycząca braku planów sprzedaży powyższego projektu została zastąpiona koncepcją wniesienia przez spółkę zamrożonej inwestycji do Funduszu Inwestycji Polskich

Przedsiębiorstw (Dziennik z dnia 31.08.2015). Powyższa decyzja została skomentowana przez analityków i ekspertów zarówno pozytywnie- jako wkład do ratowania Kompani Węglowej, jak i negatywnie w kontekście ostatecznego przekreślenia szans na zrealizowanie powyższej inwestycji.

Nowe projekty wykorzystujące źródła odnawialne w Polsce

Powstają kolejne obiekty zasilane energią z oze:

- farma wiatrowa o mocy 90,5 MW w Krzanowicach na Śląsku; inwestorem jest szwajcarski fundusz Visavento,
- farma wiatrowa Lotnisko o mocy 90 MW zlokalizowana w miejscowości Kopaniewo w województwie pomorskim; projekt realizowany przez PGE,
- dwie turbiny wiatrowe o łącznej mocy 6 MW w ramach rozbudowywanej farmy wiatrowej w Gaju Oławskim; projekt uzyskał wsparcie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) we Wrocławiu.

Dla porównania, PGE poinformowała, iż do końca bieżącego roku planuje uruchomić 218 MW łącznej mocy dla farm wiatrowych zlokalizowanych na lądzie.

Ekologia i CSR

Rozwój ruchu społecznego dotyczącego oze na rynku polskim

Kolejne podmioty dołączają do zainicjowanego w czerwcu bieżącego roku społecznego ruchu na rzecz rozwoju energetyki obywatelskiej w Polsce. Głównym założeniem projektu zainicjowanego przez Greenpeace, WWF, Polską Zieloną Sieć oraz ClientEarth jest wspieranie i promowanie inicjatyw w zakresie energetyki obywatelskiej, gdzie gminy, instytucje oraz osoby fizyczne partycypują w wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych. Członkowie powyższego ruchu promując zwiększenie efektywności energetycznej przez gospodarstwa domowe, zamierzają prowadzić działania na rzecz zmiany przepisów prawnych celem umożliwienia

Newsletter juejsi nr 2/09/2015

wytwarzania energii z rozproszonych źródeł oze. W sierpniu do projektu przyłączyła się Warszawa. Kolejne informacje będą zamieszczane na stronie projektu: <http://wiecejnizenergia.pl/>

Podobne inicjatywy podejmowane są w wielu krajach. Dla przykładu Google ogłosił, iż w ramach projektu pilotażowego „Project Sunroof” zamierza pomagać Amerykanom w podejmowaniu decyzji o montażu paneli fotowoltaicznych oferując usługę kartograficzną. Użytkownik, po podaniu swojego dokładnego adresu zamieszkania, będzie mógł obliczyć wielkość potencjalnych oszczędności, jakie uzyska w wyniku zainstalowania paneli, a także potrzebną w tym celu moc.

Rozwój inicjatyw w obszarze CSR

Kontynuowane są liczne inicjatywy w obszarze społecznej odpowiedzialności mające na celu budowanie wiedzy społeczeństwa na temat funkcjonowania systemu energetycznego w kraju, jak również promowania świadomego wykorzystania energii z poszanowaniem środowiska. Autorzy portalu promującego rozwój energetyki obywatelskiej [6] wskazują na pojawiające się obecnie na rynku sygnały dotyczące możliwego obniżenia przez rząd zagwarantowanych przez *Ustawę o Odnawialnych Źródłach Energii* taryf gwarantowanych dla najmniejszych producentów energii. Plany takiego działania spotykają się z ostrą krytyką jako hamującego rozwój energetyki prosumenckiej.

Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE) w ramach prowadzonej kampanii promującej wiedzę o rynku energii zorganizowało konkurs dla samorządów pt. „Samorząd przyjazny energii”. Założeniem przyświecającym realizacji projektu jest intensyfikacja współpracy prowadzonej pomiędzy władzami gmin a spółkami energetycznymi w celu zwiększenia niezawodności dostarczanej energii [7].

Energia kontynuuje działania edukacyjne w ramach programu edukacyjnego „Planeta Energii” eksponując fakt udziału w nim 160 000 dzieci [8]. Odpowiednikiem powyższego programu realizowanego przez grupę PGE jest z kolei program edukacyjny „Prąd-mój bezpieczny przyjaciel”, w ramach którego prowadzone są między

innymi „Bezpieczne lekcje” poświęcone powyższej problematyce [4]. Powyższe działania potwierdzają fakt dostrzegania przez spółki dystrybucyjne znaczenia relacji z otoczeniem i ich wpływu nie tylko na sposób postrzegania przedsiębiorstwa przez poszczególne grupy interesariuszy, ale również w sposób pośredni na rezultat realizowanych przedsięwzięć.

[6] <http://wiecejnizenergia.pl/>

[7] <http://zenergiadzialalepiej.pl/aktualnosci/granty-inwestycyjne-w-konkursie-samorzad-przyjazny-energii-do-zdobycia-juz-tylko-do-31-sierpnia>

[8] <http://www.planetaenergii.pl/>

[4] <http://pgedystrybucja.pl/odpowiedzialny-biznes/dzialalnosc-spoeczna/prowadzone-projekty/prad-moj-bezpieczny-przyjaciel>

Prawo

Projekt zmiany do *Ustawy o Efektywności Energetycznej* – kontynuacja prac

Trwają prace nad nową *Ustawą o Efektywności Energetycznej*, co związane jest przede wszystkim z upływającym okresem obowiązywania Ustawy, a wraz z nim białych certyfikatów. Pomimo oczywistych przyczyn uzasadniających konieczność wprowadzenia zmienionych regulacji odpowiadających wymogom unijnym (Dyrektywa 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej) mającym na celu sukcesywne przybliżanie efektywności energetycznej gospodarki polskiej do średniego poziomu krajów członkowskich, projekt nowej ustawy spotkał się z odmiennym odbiorem ze strony poszczególnych środowisk eksperckich. Część ekspertów pozytywnie ocenia propozycje zmian mające na celu przekształcenie rynku energii z „rynku produktu”, w którym przedsiębiorstwa energetyczne dążyły do sprzedania jak największej ilości energii odbiorcy finalnemu, w kierunku „rynku usługi”, na którym priorytetem jest świadczenie usługi o najwyższych parametrach jakościowych, której towarzyszy zmiana zachowań użytkowników rynku. Podobnie pozytywnie oceniono propozycję wydawania białych

Newsletter juejsi nr 2/09/2015

certyfi­katów na podstawie uzyskanych oszczędności energii potwierdzonych przeprowadzonym audytem energetycznym, bez wymogu stosowania procedury przetargowej. Pojawiają się jednak głosy, w opinii których wadą proponowanych rozwiązań jest obowiązek realizacji przedsięwzięć dotyczących efektywności energetycznej na majątku odbiorcy końcowego. Powyższy wymóg istotnie zmienia architekturę rynku otwierając znaczącą lukę dla firm typu ESCO (*Energy Saving Companies*) specjalizujących się w realizowaniu projektów z gwarancją uzyskania określonych oszczędności energii w założonym czasie, oferujących dodatkowo możliwość spłaty poniesionych nakładów finansowych z uzyskanych oszczędności energii. Warto przy tym nadmienić, iż działania typu ESCO są już od wielu lat prowadzone w licznych krajach między innymi w ramach projektów realizowanych przez Bank Światowy. Dla porównania, w Chinach zostały one zainicjowane już w roku 1997.

Projekt *Ustawy Prawo Wodne*

Ministerstwo Środowiska przedstawiło do Komitetu Rady Ministrów projekt *Ustawy Prawo Wodne*. Przedłożony projekt odpowiada na wymogi Unii Europejskiej w zakresie obowiązku wdrożenia przez kraje członkowskie ramowej Dyrektywy Wodnej. Zapisy zaproponowane przez Ministerstwo Środowiska spotkały się z negatywnym odbiorem środowisk związanych z gospodarką wodną, w tym z hydroenergetyką. Wskazuje się na istotne mankamenty proponowanych zmian związane przede wszystkim z proponowanym wprowadzeniem podwyższonych opłat między innymi za pobieranie wody dla obiektów hydroenergetycznych. Takie rozwiązanie uważane jest przez środowiska branżowe za potencjalny czynnik, który spowoduje upadek

wielu elektrowni wodnych. Przedstawiciele polskiego Stowarzyszenia Energii Odnawialnej wskazują, iż zwiększenie opłaty jest jedynie inicjatywą Ministerstwa Środowiska albowiem zgodnie z zapisami Dyrektywy, państwa członkowskie mają w tym zakresie pełną swobodę.

Konsultacje dotyczące projektu *Rozporządzenia w sprawie sposobu obliczania pomocy publicznej dla wytwórców energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych*

Od 18 sierpnia trwają zainicjowane przez Ministerstwo Gospodarki konsultacje projektu w sprawie sposobu obliczania wielkości pomocy publicznej dla wytwórców energii elektrycznej wytworzonej w oze. Planowane rozporządzenie, będące uzupełnieniem do *Ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii*, poprzez ustalenie algorytmu obliczania wielkości dofinansowania, ma regulować dopuszczalny poziom wsparcia udzielanego wytwórcom oze ze środków publicznych. Konsultacje mają charakter społeczny i zakończą się we wrześniu.

Wydarzenia

Konferencje:

1. Global EPC Project Management Forum for the Energy Industry- Berlin, 9-11 września
2. X Ogólnopolski Kongres PETROBIZNES- Paliwa, Chemia, Gaz- Warszawa, 14 września
3. Scottish Renewable Marine Conference- Iverness, 15-16 października
4. III Konferencja Naukowo-Techniczna „Problemy ciepłe w elektrotechnice i elektrotechnologii”- Kłopotnica, 21- 24 września
5. IV Kongres PORT PC „Pompy ciepła- Efektywność z klasą”- Warszawa, 22 września
6. I Kongres Stowarzyszenia Branży Fotowoltaicznej Polska PV- Warszawa, 23 września
7. II Wschodni Kongres Gospodarczy- Białystok, 24-25 września

Newsletter juejsi nr 2/09/2015

8. Advanced Project Management for the Utility and Power Generation Industry- Berlin, 1-2 października
9. Inwestycje w Energetyce i Przemysle- Nowe Technologie dla Ochrony Środowiska- Opole, 5-6 października
10. OneCargo Europejski Kongres Logistyczny- Katowice, 5-6 października
11. Oil and Money 2015- The Brave New World of Energy- Londyn, 6 października
12. III Kongres Infrastruktury Polskiej- Łódź, 8 października
13. System Aukcyjny jako Nowy Model Wsparcia dla OZE- Warszawa, 12-13 października
14. Ecoenergy Summit 2015 Polska Energetyka wobec Wyzwań Przyszłości- Rzeszów, 14-15 października
15. The Future of Energy EMEA Summit- Londyn, 12-13 października
16. Elektroenergetyczne Linie Napowietrzne- Wisła, 13-14 października
17. Konferencja GISForum- Wrocław, 14-15 października
18. XII Kongres Przemysłu Nowego- Warszawa 19-20 października
19. Type and Project Certification- Wind Farms- Hamburg, 20 października
20. XVIII Konferencja International Project Management Association Polska- Warszawa, 23-24 października
21. XV Forum Czystej Energii- Poznań, 27-29 października
22. X Kongres Zarządów Spółek Giełdowych- Serock, 28-29 października
23. Weather Risk & Forecasting for the Energy Market- Londyn, 30-31 października
24. Systemy Informatyczne w Energetyce SIWE 15- Wisła, 24 listopada
25. XII Konferencja Energetyczna Europower- Warszawa, 25-26 listopada
26. Global Energy Efficiency Forum 2015- Berlin, grudzień (BIS Group)
27. 4th Annual Advanced Hydropower Generation and Pumped Storage Forum- Berlin, 27-28 stycznia 2016
28. Electricity Trading and Market Dynamics- Londyn, 8-9 lutego 2016
29. CPE POWERENG '2016 (International Conference on Compatibility and Power Electronics)- Bydgoszcz, 29 czerwca- 1 lipca 2016

Targi:

1. Międzynarodowe Targi Energetyczne ENERGETAB 2015- Bielsko-Biała, 15-17 września
2. HUSUM Wind 2015- Husum, 15-18 września
3. Renexpo Poland- V Międzynarodowe Targi Energii Odnawialnej i Efektywności Energetycznej- 22-24 września, Warszawa
4. XII Targi Energii- Jachranka, 24-25 września
5. Targi Pol-Eco-System- Poznań, 27-30 października
6. Energy Expo Arena- Ostróda, 26-27 listopada